

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

נ"א

שנה ב'

פרשת קדושים

תשפ"ד

שנה
להוצאת
הגליון

ליל שישי
חול המועד פסח תשפ"ד

שיחה אחרי שיעור ליל שישי
בחור"מ פסח

שיחות עם התלמידים
אחרי שחרית בחול המועד

בעת לימוד הגמרא
בימי חול המועד

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי חול המועד פסח תשפ"ד

עם סיום הש"ס של הבחור יוסף סולז ני"ו

סיום הש"ס

עכשיו נראה סיום הש"ס מילד בן חמש עשרה שמסיים את הש"ס, הפתעה לכבוד יו"ט, אני אומר ילד, כי מגיע הרבה קרדיט למלמדים שהשקיעו בו כל כך הרבה עד שזכה כעת בישיבה לסיים את הש"ס, בינתיים עד שהוא יגיד את היהי רצון, נדבר קצת על גדולת הש"ס, פנה לאב הבחור ואמר: ר' שמחה, אם 'באשערט' נחת, אי אפשר לברוח מזה, בוא ותעלה גם אתה כאן לבמה, הודו לד' כי טוב, שיושבים כאן בסיום הש"ס, אצל הבחור החשוב יוסי, בנו של ר' שמחה, כשמו כן הוא, מלא בשמחה, יש אנשים ששמחים כי הכל הולך להם כמו שצריך, ר' שמחה שמח אפילו אחרי כל מה שעובר, זה סימן לחסיד ברסלב אמיתי, זה פלא גדול, שיהודים יכולים להיות בשמחה אחרי הכל, אני מקנא בו ואני לומד ממנו איך להיות בשמחה בכל המצבים, זה נראה כאילו הוא תלמיד שלי, אבל האמת היא שזה בכלל הבא ללמד ונמצא למד, אני לומד ממנו.

כל אחד יכול ללמוד תורה

לפני ארבע עשרה שנים בפסח תש"ע, פתחנו את התלמוד תורה, וכל המלמדים כאן בתלמוד

תורה, דיברו כל הזמן מדרך הלימוד, דרכו של רבינו, מפיצים אומרים לי שהם הולכים לחלק חוברות בבתים, ושומעים שההורים אומרים לילדים אל תקחו מהם חוברת, כי שם בתלמוד תורה שלהם לא לומדים חומש, רק אומרים, וזה שקר גס, אצלינו בתלמוד תורה לומדים חומש ומשניות וגמרא, ההבדל היא, שאצלינו לא נותנים צביטות ומכות למי שלא הבין, אבל בד בבד גם מלמדים את הילדים שיש דבר כזה שנכנס דרך הלימוד, ובגיל 8 יוסי התחיל את הש"ס, ולא היה קל, ואחרי שבע שנים הוא הגיע לסיום הש"ס, בתנא דבי אליהו כתוב משהו שנראה קצת מפחיד אבל זה מלא ברחמנות, שאליהו הנביא פגש יהודי ושאל אותו אם הוא יודע ללמוד, ואמר שלא יודע כלום, אמר לו אולי תלמד משנה או פסוק חומש, וענה שלא יודע כלום, שאלו אליהו ומה תענה בעולם הבא, אמר שיענה שלא יודע ללמוד כי לא נתנו לו בינה ודעת מן השמים, ושאלו מה אתה עושה לפרנסה, ואמר שהוא צד חיות, שאלו אליהו הנביא מי לימד אותך לזרוע פשתן, ולעשות מהם חוטי פשתן, ואח"כ לארוג מצודות ולצוד, וכי ללמוד תורה אינך יכול, אולי הדברים קצת מאיימים ומפחידים, אבל כשיש לנו את הדרך הלימוד של רבינו יש לנו יכולת לקיים את

התעורר וכל כך רצה לשתות, ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, והוא פותח חביות ושותה ויושן ושוב שותה, והילדים הגיעו לבקרו וראו את מה שראו, חז"ל הגיעו לספר לנו בדברים אלו, שהקב"ה נותן לאדם כפי רצונו, ומי שרוצה לסיים ש"ס, יוכל לסיים, וצריך לרצות ולכסוף.

צלם אלוקים

רבינו אומר שמי שמסיים ש"ס מקבל צלם אלוקים על פניו, יש לנו כאן בחור צעיר שקיבל צלם אלוקים, יש יהודים שאצלם נקרא צלם אלוקים, מי שיש לו פיאות מסודרות וכו', אבל אצל רבינו צלם אלוקים זה מי שסיים ש"ס, אביו ר' שמחה היה מאוד נאמן למוהרא"ש, ועדיין נאמן לדרכו, וכעת בימי ספירת העומר יעזור השי"ת לו ולכל אחד ואחד, אלו זמנים שכל אחד יכול לצאת מכל מצריו, רבינו אומר בספר המידות, בספירת העומר יכולים להכניע את המסור, וסימנא מילתא לעמ"ר ראשי תיבות, מ'איגרא ר'מא ל'בירא ע'מיקתא, יש כאן אברך שסיים מאה ושלוש עשרה פעמים ספר המידות, הוא מסיים בכל חודש.

רבינו נותן לנו פה סח

אנחנו עומדים כעת בימי הפסח, החג של רבינו, פס"ח בגימטריא קמ"ח, וכן שמו הקדוש של רבינו נחמ"ן, בגימטריא קמ"ח, כמו פסח, כי כל גאולת פסח, היא פה סח כפי שגילה לנו האריז"ל, כי במצרים היה הדיבור בגלות, פרע"ה, פה רע, פרעה לא נתן לדבר אל ד', היהודים היו תחת פרעה, האם פרעה מרשה או לא מרשה, היו כפופים לפרעה, והגיע משה רבינו ולימד אותם לשוחח עם הקב"ה, ולצאת מקליפת פרעה ורבינו הוא זה שנותן לנו פה סח, לדבר אל ד' ולשוח אליו, אתם ביקשתם אפיקומן מההורים בפסח, ואני לא בטוח אם קיבלתם, אבל מהקב"ה אפשר

דברי אליהו הנביא.

ליגרום והדר ליסבר

על פי דרך הלימוד לא צריך לדעת כלום, לא צריך שכל ובינה, צריך רק להגיד את המילים, לא חייבים להבין, זה אולי נראה מצחיק, מה הענין להגיד את המילים, הרי בישיבות לומדים בהבנה עמוקה, אחרי שנה שלימה מבינים שורה שלימה... אבל אנחנו נאמין בדברי הצדיקים ובסוף נבין, והאמת כך אמרו חז"ל בעבודה זרה, לעולם יגרוס איניש ואע"ג ששוכח מה שלומד ואע"ג שאינו מבין מה שלומד.

העיקר הרצון

ברוך השם שלנו יש דרך להגיע ללימוד התורה, על ידי רצון וגעגועים לתורה, כי הקב"ה רוצה את רצוננו, אני לאחרונה לא יכול לישון בלילות מחמת שקנו לי מדרש חדש של עוז והדר, פלאי פלאים, אותיות מחכימות, מי שרוצה שמחת יו"ט יקנה לאשתו תכשיט או מכשיר חשמלי למטבח, ולעצמו יקנה מדרש, שיעבור פעם אחת בחיים על המדרש, וראיתי עכשיו במדרש לפרשת שמיני, סיפור יפה מאוד, אני לא מספר לכם סתם משלים של מגידים, שמספרים לך איזה משל מאוד יפה ומאוד מרגשים, ואח"כ לא יודעים מה להסביר בנמשל, רבינו מדבר מאוד חריף נגד המגידים האלו, אני יספר לכם דברי חז"ל מהמדרש, היה יהודי שהשתכר יום ולילה, והתגולל באשפה ברחובות, ובניו מאוד התביישו איתו, והחליטו פעם אחת להשקותו ולהניחו במערה בבית החיים, שיתעורר שם ויבין את מצוקתו, והניחו לו קצת מים שיהא לו לשתות, ובאותו זמן באו לעיר סוחרים של יין ושיכר, ושמעו שמחפשים את אלו המעבירים סחורה ללא רשות המלכות, ומיד נכנסו למערה הזאת והכניסו שם את כל החביות, והיהודי הזה

אחריך, והוא אמר א' ב' ג' והבעשטה"ק אומר
אחריו, א' ב' ג', והרי הגמרא מספרת בשבת,
שיש באותיות אלו סודות קדושים ונוראים,
וזה חיזוק לכל אבא בשעה שלומד עם בנו א'
ב', וחושב שהוא סתם מבזבז את הזמן, הרי
באותיות אלו יש עולמות קדושים, ואחרי
אמירת האותיות הגיע הנס הגדול ונושעו, ויש
כמה גירסאות איך היה הנס, אם השודדים
סתם נבהלו וברחו או שהגיע ספינה אחרת
והם ברחו, ומאז בכל שנה ושנה יושבים
חסידים וחוגגים נס זה, ומספרים את הסיפור,
וההורים מספרים לילדים, ואפשר כבר לספר
את זה מתחילת חול המועד, לאט לאט, כי זה
סיפור ארוך.

והלימוד שיש לנו במעשה של הבעשטה"ק,
שהתלמיד צעק לרבו, שצריך להתפלל ולעשות
התבודדות להינצל, וכמו כולנו נופלים
לקטנות, יודעים שצריך לעשות התבודדות
ולא מצליחים לפתוח את הפה, ולא יודעים
מה להגיד, אבל יודעים רק א' ב', תתחיל
להגיד משהו עם האותיות, אייבישטער,
רבש"ע, רבש"ע, אייגן, רבש"ע אני רוצה
עיניים קדושות, ב'ענקען, להתגעגע, רבש"ע
אני רוצה לכסוף אליך, אבל האמת היא שבזמן
שהאדם בקטנות הדעת אף אחד לא זוכר על
כיסופין, אז שיתפלל האדם לפי הקטנות שיש
לו אז, ולפי"ז ב' זה ב'טן [בוין], זה זמן לבקש
על דיאטה, תגיד רבש"ע אני הולך לכל מיני
אנשים שעושים עלי כסף מדיאטה, תעזור.

לא לתת עצות להקב"ה

הרבה אברכים מספרים שביקשו מהקב"ה
על דיאטה והרזו, ואם תשאל איך יכול להיות
שהרזו בלי לעשות כל השטויות שאומרים
היום הדיאטנים, התשובה היא קריעת ים סוף,
כמו שיהודים עמדו ליד הים, ולא נתנו עצות
להקב"ה מה לעשות, רק התפללו וביקשו
שהקב"ה יושיע אותם, והקב"ה קרע להם את

לבקש כל הזמן וגם לקבל, יש לי חבר שאומר
שהוא מרשה לילדים שלו לבקש לאפיקומן
את הדברים הכי יקרים, כי הוא בין כה לא
נותן להם כלום, שיבקשו מה שרוצים, אבל
מי שמבקש מהקב"ה מקבל בחזרה, חייבים
לנסות את זה, כל ילד כאן יכול לספר סיפורים
מדהימים של תפילה, איך שקיבלו מהשמים
דברים אחרי שהתפללו על זה.

נסעתי מקודם עם אברך לבקר חולה,
והאברך הזה שלא נראה בכלל מבחון שהוא
עובד ד' גדול, יש לו רכב יפה, אבל הוא
אומר לי שהוא שמע ממני לפני כמה שבועות
שכדאי לעשות טיימר לראות כמה מדברים
עם ד', והוא מראה לי את הטיימר שהיום הוא
כבר דיבר עשר דקות אל ד', יש לו כמה דקות
הוא הולך לצד, הוא מדליק שוב את הטיימר,
מתנה כזו טובה שקיבלנו מרבינו, הולכים
לטייל ולא יודעים מה לבקש, ומבקשים מילה
אחת, רבש"ע רבש"ע רבש"ע.

סעודת משיח

אצל חסידים נוהגים לחגוג באחרון של
פסח סעודת משיח, הבעשטה"ק תיקן לומר
בער"ש 'הודו לד' כי טוב', זכר לנס שקרה
לו בעת שנסע לארץ ישראל, הס"מ השקיע
כוחות עצומים שלא יגיע הבעשטה"ק לארץ
ישראל כי אם היה מגיע לארץ ישראל והיה
נפגש עם האור החיים הקדוש, אזי היו יחד
מביאין את הגאולה, ועדיין לא היה עת
פקידה, ובאמצע הדרך הגיעו שודדים ותפסו
את הבעל שם טוב הקדוש ובתו אדל, ותלמידו
ר' צבי, והכינו עצמם להריגתם, הם היו כולם
כפותים על הארץ, והתלמיד צועק לרבו, רבי,
תעזור לנו, תציל אותנו, והרבי אומר אני לא
יודע כלום, שכחתי הכל, אני בזמן קטנות,
שואל הבעש"ט את תלמידו, אולי אתה זוכר
משהו, ענה ר' צבי אני זוכר רק את האותיות
הא'ב', ואמר לו רבו, תתחיל להגיד ואני יגיד

של אנשים רגועים יותר, ועבדו את השם יותר עם ישוב הדעת... והיה ביניהם כל הזמן מתח רב ומחלוקת, ובאו לשאול את ר' אברהם ב"ר נחמן למה יש כאן מחלוקת, ואמר שהכל נובע מזה שלא עושים התבודדות, ואמרו לו שכל אחד ואחד הולך כל יום להתבודדות, אמר להם, שהבעיה היא שבעת ההתבודדות, כל אחד מבקש שהשני יראה את האמת שהוא צודק, במקום זה יש לבקש מהקב"ה שלא יפריע לנו מה השני עושה, שהכל יהיה טוב, ואותו דבר זה בשלום בית, שכל אחד יבקש מהקב"ה שהוא ישתנה ולא שהאחר ישתנה.

לאחרונה נפטר דוד שלי, הגה"צ אב"ד סיגעיט זצ"ל, ובנו אב"ד לימנוב סיפר לי, שלפני שנים רבות הגיע לשם הרה"ק מריבניץ זצ"ל, הרי שם התפללו מאוד מדויק, התחילו בשעה מדויקת והלכו הביתה בשעה מדויקת, ובליל שבת ביקש הרב מריבניץ מהרב מסיגעיט אם אפשר שהחזן ישיר את החזנות על 'כגוונא', שיר מאוד יפה, חזנות מלא טעם, וכמובן שהצדיק מבקש אז אמר שאפשר, וכשהחזן סיים לסלסל בקולו, ביקש הרב מריבניץ אם אפשר לשיר את זה שוב, אני לא יודע אם אז בזמנו אנשים כבר ידעו את הצדקות הגדולה של הרב מריבניץ, אבל הרב מסיגעיט ידע ואישר, וכשהחזן סיים, ביקש הרב מריבניץ אם אפשר לשיר פעם שלישית, כשהוא כל כולו בהתלהבות בתיבות הקדושות של כגוונא, הרי רבינו אומר בשיחות הר"ן [שיחה ר"ע], שבשעה שיהודי אומר את זה, הוא צריך להתלהב כולו, כי הוא אומר 'וכולהון מתעטרין בנשמתין חדתינ', גם אני בכלל 'וכולהון', וכולהון הכוונה לא רק על הראש ישיבה ועל הרב, אלא כל אחד ואחד, גם הסוחר של הדגים ושל הבשר, לא רק היהודים הפשוטים כמו הראש ישיבה, אלא אף בני עליה... והסכים הרב שישירו שוב, וכך היה ארבע או חמש פעמים, אפשר לתאר כמה מאוחר כבר היה, הצדיק לימד

הים, ולכן הדברים הכי קשים והכי חשובים לאנשים נחשבים לקריעת ים סוף, קשה זיווג של אדם כקריעת ים סוף, זיווג הכוונה גם שידוכים וגם שלום בית כפי שרבינו אומר, וקשה פרנסתו של אדם כקריעת ים סוף, והכוונה בזה שכשמגיע לזיווגים ולפרנסה, לא יתן האדם עצות להקב"ה איך לעזור לו, כמו שהיה בים סוף שלא נתנו עצות להקב"ה, היהודים בכלל לא חלמו שהים יכול להיקרע, אולי חשבו שיכול להיות איזה מכה למצריים, אבל הם לא נתנו עצות אלא האמינו בד' וביקשו להיוושע, והקב"ה הושיע אותם, בחזר חושב מאיפה בדיוק יהיה לי שידוך, צריך לסמוך על הקב"ה שבוודאי יושיע אותו, להאמין בד' ולבקש ממנו.

לא להתייאש משלום בית

אותו דבר זה בשלום בית, לפעמים אברך אומר, עם אשתי אי אפשר לעשות כלום, היא קשה כאגוז אין שום דרך לפצח אותה, תבקש על זה מהקב"ה ואל תתייאש, יש אנשים שהתייאשו משלום בית, הם הגיע לגיל ארבעים - חמישים ועוברים לישון בחדר אחר, ועוד מוצאים את זה בכתבי האר"י, הוא לא מסכן, כי יש לו כעת מוחין... למה להתייאש, תבקש מהקב"ה, הוא יכול לתת שלום בית, והאברך לפעמים חושב שהוא יכול לבקש מהקב"ה רק על גט, אבל הוא לא צודק, הקב"ה יכול לעשות הכל.

לא לתקן את השני

הדרך להגיע לשלום בית, הוא לא כשיש לשניהם אותה דעה, שלום זה דווקא בשני דיעות מנוגדות, אחד בן אדם רגוע ואחד בן אדם פזיז ומהיר, וכך יש שלום בית, מוהרא"ש היה מספר שלפני שנים רבות היה באומן שתי קבוצות, קבוצה אחת של עובדים שהתפללו בהתלהבות גדולה ואש קודש, וקבוצה אחרת

שאינן כסף כעת לקנות במכולת, אם אתה רוצה לחסוך, אל תקנה סיגריות, ואל תקנה יין לשבת, זה מאוד יפה שאתה קונה לשבת, אבל רק אחרי שיש לאשתך מה לקנות, אסור שיקרה דבר כזה שלא יהיה לה כסף לחיי היום יום, כיון שנגמרה התבואה בבית, אם אתה רוצה לקנות לשון לשבת, תשתמש בלשון שלך ותבקש על זה מהקב"ה, אם אתה רוצה בשר לחי לשבת, תשתמש בלחיים שלך לשבת.

מתנות כהונה בגלל התפילה

הטעם שצריך לתת לכהן זרוע לחיים והקיבה, ואת הלחיים צריך לתת יחד עם הלשון, כל זה הכהנים מקבלים עקב קנאותו של פנחס, כי הוא ראה נשיא מישראל, אדמו"ר גדול עם הרבה פארענצ'עס ל"ע עוסק בניאוף, ולקח פנחס רומח בזרועו, הנטויה, והכניס לתוך הקיבה של החוטאים, ובאותה שעה התפלל פנחס אל הקב"ה שיעזור לו, ויעמוד פנחס ויפלל, ולכן קיבלו בניו לדורי דורות, את ג' הדברים האלו, זרוע עבור זרועו הנטויה, וקיבה עבור שהכניס את הרומח בקיבה, ולחיים עם הלשון כי הוא השתמש בפיו ובלשונו בתפילה אל ד', ומי שרוצה לחיים ולשון שיעשה מה שפנחס, שיבקש מהקב"ה על כך, ולא יוריד ח"ו ממה שאשתו צריכה לצרכי הבית, אגב אצלינו לא אוכלים לשון בפסח, ואם אצלכם אוכלים, אתה יכול להגיד שאצלכם אוכלים, יש רק דבר אחד ששייך לכולנו כאן, לדבר אל ד' ולגרוס משניות, אבל לאכול עוגיות, אצלינו לא אוכלים ואצלכם אוכלים...

אשה המגדלת דורות – מזבח כפרה להקב"ה

אם אין לך כסף, מה זה היין היקר לקידוש, במקום בקבוק אחד של יין, היית יכול לשלם הוצאות שלש ארוחות עבור אשתך, וכאילו

אותם קצת מידת הסבלנות, גם אם לא סיימו בדיוק בזמן שרגילים, צריך להיות בשמחה.

לא קרה כלום שמאחרים

יש אנשים שכל כך מתעצבנים כשהאשה מאחרת ולא מאורגנת, וצריך ללמוד מידת הסבלנות, מותר לאחר קצת ולא קרה כלום, כך נוהג העולם, כותבים על מודעה שעה תשע, כולם מבינים שהכוונה לעשר, רק אצלינו בווייליאמסבורג יודעים שכשכתוב תשע הכוונה לשמונה, אצלינו מקדימים, חידוש של וויליאמסבורג, אצל מוהרא"ש היה ענין כזה, כשעשיתי פעם ברית, שאלתי את מוהרא"ש מתי מתפללים, וענה לי שמתחילים בשמונה וחצי, והגעתי בשמונה ועשרים ראיתי שהוא כבר בעלינו לשבת, היה לו ענין לעשות ברית גם להורים, לא קרה כלום אם איחרו, וכך יש שלום בית כשיודעים שלא קרה כלום אם איחרו, ואנחנו צריכים להשתנות, והכל אפשרי על ידי תפילה, וכעת כשהולכים לבקוע את הים, צריך לבקוע את הראש שלנו, ולחדד בראש שהדברים אפשריים, אנחנו יכולים לסיים את הש"ס, ויש באפשרותינו שיהיה לנו שלום בית.

לתת לאשה די מחסורה בריוח

למדנו היום בבא מציעא דף נט. שווה לבן אדם שילמד את כל ג' הבבות, רק כדי להגיע לדף זה, אמר רבא אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו, אתם רוצים כסף, יש דרך אחת להתעשר, לכבד את האשה, לא יעזור לכם כל העסקים והטחינת מים וההלוואות וכל הדמיונות, שווה ללמוד את כל בבא קמא בבא מציעא ובבא בתרא, לראות שצריך לכבד את האשה, ובהמשך הגמרא, לעולם יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה בתוך ביתו של אדם, אלא על עסקי תבואה, אסור שיקרה דבר כזה שאברך יגיד לאשתו,

לאברך כסף, שילך לאסוף כסף, זו לא בושה לאסוף כסף לבית, זה בושה לגנוב כסף עם כרטיסי אשראי שאחרי זה פושט את הרגל, וח"ו ללוות כסף, ואם הוא מתבייש, הוא יכול ללכת הפצה, זה לא בושה, אם אתה עושה הפצה אתה מזכה יהודים.

הפצה במקום לשכנע

והאנשים האלו שחושבים שהם יכולים לשכנע אחרים ולדבר איתם על ברסלב, אני אומר לכם שתמיד תשארו תקועים באמצע ולא תדעו מה לענות, אם אתם לא נכנסים לשיחה הכי טוב, אבל אם אתם מתחילים לדבר, ואתה חושב שאתה תוכל לשכנע אותו, בסוף הוא שואל אותך כל מיני שאלות שאתה לא יודע מאיפה הוא נפל עליך, ואתה כבר לא יכול להגיד שאתה לא רוצה לדבר מזה, אחרי שכבר דיברת, לכן הכי טוב שתתן לו קונטרס או כרטיס עם הטלפון שיקשיב לקו, ותגיד לו שבקו הזה אפשר לשאול את כל השאלות שם יש תירוצים לכל הקושיות האלו, שם יש את כל הטענות שיש על המקום הזה, מוהרא"ש אמר לי לפני המון שנים: יואל אני מבקש ממך דבר אחד, שלא תעשה את הטעות שאני עשיתי, אל תתווכח עם אנשים, אני חשבתי שאפשר לשכנע אנשים, אל תעשה את הטעות הזאת, כשמישהו שואל מסיח לפי תומו בתמימות אפשר לענות לו, אבל ח"ו להתווכח, תן לו קונטרס ותבקש ממנו צדקה, ואז יהיה לך שפע בבית, למה אתה מתווכח איתה כשהיא רוצה עגלה יותר נוחה בכמה מאות דולר, וכשהסוכן רכבים אומר לך שרכב יותר נח יעלה עוד חמישים דולר לחודש, אתה אומר שזה כלום, הרי במשך שנה זה שש מאות דולר ושם אתה לא חוסך, מבחינתי תקנה את הרכב הכי יפה, אבל היא רוצה עגלה יותר נוחה, קשה לה לסחוב את העגלה, תקנה לה, אל תנהל תקציב חסכוני על חשבונה, תעשה על חשבונך, אל תקנה סנדוויצ'ים, תקנה קצת

שאתה נהיית מביין ביין, אתה מברר בדיוק איפה גדלו הענבים, ואחרי זה אתה מערבב את הכוס ואומר שהיין צריך לנשום, עד שהכל נשפך עליך, נהיה לי מביין ביין, ואחרי זה אומר לאשתו מה זה הקניות האלו, ולמה יש כל יום עוזרת, אני לא מדבר על הנשים הצעירות, שלא כל כך קשה להן העבודה בבית, אבל המבוגרות שמגדלים ילדים ומביאים דורות במסירות נפש, אסור לתת להם להתכופף ולעבוד קשה, במקום היין שקנית, שהיא תיקח עוד שעתיים עוזרת לנקיון, אשה שמגדלת דורות להקב"ה היא ממש מזבח כפרה להקב"ה.

אברך אחד שאל אותי מה הפשט תשעה מי יודע תשעה ירחי לידה, מה זה נכנס ליד הקב"ה והלוחות והאבות והאמהות והחומש והמשניות ומצוות שבת וברית מילה, הרי תשעה ירחי לידה זה לא מצוה, ואולי הכניסו סתם בגלל שלא מצאו כלום על המספר תשע, אמרתי לו וכי יש דבר גדול יותר מזה וקדוש יותר מזה, שהאמהות היהודיות מביאין דורות להקב"ה מתוך מסירות נפש, תשע חדשים מוסרת את כל כולה להקב"ה, זה הרבה יותר ממשניות וחומש, הרי אין משהו יותר כיף מלשבת על הכורסא ולגרוס משניות וחומש, והן מביאות דורות וקורעות את עצמן ומבטלות את עצמן להקב"ה, והיו יכולות לטייל בעולם ולתכנן בגיל ארבעים אם לגדל דורות, אסור לאברך לחסוך על חשבונה ח"ו.

תחסוך אצלך

יש לאברך לחסוך בדברים שלו, ולא בדברים שלה ח"ו, שיחסוך בסיגריות שלו שעולה הון תועפות, אני לא מדבר מאלו שמעשנים על פי 'קבלה', רק סיגריות שמקבל מאחרים, זה הרי שגעון לשרוף סיגריות, זה כמו שלוקחים כסף ושורפים, אבל אלו שכן משלמים כסף על הסיגריות, שיתן את הכסף לאשתו, ואם אין

לוויכוחים איתו, כי לך אין זמן, יש לך את השיעורים שלך, שיהיה ליברטי וזהו, דברתי היום עם האברכים שכמעט עשר אחוז מתושבי הקריה, הגיעו אליהם ההורים לימי החג, אין דבר יותר יפה מזה, אברך קונה בית שיוכל להכניס שם את אביו, את אמו, שיכניס שם את חמיו ואת חמותו, זה לא דבר קל לצערי, ההורים מצליחים להסתדר עם עשר ילדים, אבל עשר ילדים לא מצליחים עם אבא אחד, אבל כאן בקריה הילדים מכניסים את ההורים עם כל הכבוד הראוי, תשאלו רב אם מותר לקנות את הבית מכספי מעשר, כי עושים עם זה כיבוד אב ואם.

אברך אחד הגיע אלי בערב פסח בעת אפיית מצות, ושאל מתי חצות, איזה שיטה אנחנו מקבלים לסוף אכילת אפיקומן, אמרתי לו מה זה נוגע אליך, הרי האבא שלך מגיע אליך לליל הסדר, תשב בצד בשקט עם דרך ארץ ותן לו לנהל את הסדר כרצונו, את השיחה הזאת תכתבו בשמי, ואחרי זה הוספתי לו, שלא יקח את ילדיו בצד שיגידו לו באוזן את הקושיות, אלא שישאלו את הסבא היושב למעלה, ראש המשפחה, כך עושים את רצון ד' באמת, הקב"ה אמר לכבד את ההורים, וזה לא משנה אם אבא שלך כן נתן לך בחול המועד מה שרצית או לא, וזה לא משנה אם אבא שלך יושב עם כמה וכמה הגדות, תכבד אותו. א גוט יו"ט.

חמץ ותמרח על זה קצת קטניות, ואת זה כן מותר להגיד בפסח, שתעטוף את זה עם נייר כסף וזהו, אל תקנה סנדויצים מוכנים, אחרי זה כשהיא רוצה משהו אתה מתחיל להסביר שצריך לנהל תקציב.

סיכום הנקודות

אנחנו חייבים לזכור את הנקודות שדיברנו עליהם היום, אנחנו נרצה ללמוד ש"ס, ונתחיל היום ללמוד גמרא, יש אברכים שאומרים שהם לא מצליחים ללמוד בסדר דף היומי, יש להם הרבה חורים וחובות, אז תלמדו בדרך שלכם, תתחילו ש"ס כסדרן, ותבוא לראש השנה בציון של רבינו עם ש"ס, נחגוג שם בערב ראש השנה את הסיומים בעז"ה, ד' יעזור שיהיה לנו הפס"ח, קמ"ח של רבינו, אם אין קמח אין תורה, אם אין את רבינו [נחמ"ן בגימ' קמ"ח] אין תורה, הייתי היום עם הילדים בפארק 'טאנץ מיט אמונה', חבל שלא מצלמים מה שהולך שם, כל האברכים מוציאים שם מהכיס את הספרים שלהם, את השיעורים כסדרן, אחד עם משניות ואחד עם חומש ואחד עם בית נצחי, ומי שמגיע בלי ספר, יש ספרים מהפארק, אין דבר יותר יפה מזה, הילדים רוקדים ומשחקים, והאמהות מדברות ביניהם, והאברכים יושבים עם הספרים שלהם, א מחיה, אשרינו אשרינו, כשמישהו שואל אותך איפה אתה גר, ולמה אתה עונה ברסלב ולא ליברטי, אל תיכנס

שיחה אחרי שיעור ליל שישי בחוה"מ פסח

לאחמ"כ דיבר עם בתורי ישיבת סאוט פארלסבורג

אתה שואל אם מותר לכתוב את השיעור בחול המועד. מותר, אבל י"ל כבר כותב את זה, וזה מעניין שאנחנו מדברים מאותם נקודות כל פעם, וכל פעם נשמע כאילו מדברים משהו חדש, היום בשיעור חשבתי פתאום, שאני שומע משהו חדש לגמרי בשיעור...

ראה קבוצת בחורים מישיבה ליטאית ב'סאוט פארלסבורג', ופנה אליהם ואמר להם גוט יו"ט יהודים, ושאל אותם אם שמעו פעם על ברסלב ומה שמעו, ואמר להם אולי יש לכם איזה בן דוד שיש לו גיטרה, אבל זה לא ברסלב, אולי יש אנשים בברסלב שאוהבים לשיר בגיטרה, וענו שהם יודעים שחסידי ברסלב הם אנשים שמחים, ואמר להם, שהסיבה שהם שמחים היא כי הם דבוקים להקב"ה.

ואמר להם מרבינו שאמר, שהליטאים אומרים שהעיקר זה תורה, והחסידיים אומרים שהעיקר זה תפילה, ואני אומר ששניהם הם העיקר, ושאלו מה יותר חשוב, ושאל אותם מה יותר חשוב, האמא שלך או האבא שלך, מה יותר עיקר אצלך עין ימין או עין שמאל, האם האף פחות חשוב לך מהאוזן.

אמר להם שרבינו אמר, שרוצה שהליטאים יתקרבו אליו, כי הם עקשנים.

ואמר להם שכשהיה ילד בתלמוד תורה, סיפר לו המלמד שלו שהיה צדיק שתלמידיו שמעו שאחרי שחרית הוא אומר, הקב"ה שלח לי שפחה, והחסידיים מיד התחילו להגיד שיש בזה כוונות עמוקות, השכינה זה הגבירה וכו', ואמר להם רבם, למה אתם אומרים תורות, העוזרת עזבה, והרבנית צריכה עזרה וביקשתי מהקב"ה שישלח עוזרת חדשה,

- אודות בר מצוה, אף שבוויליאמסבורג עושים את זה בישיבה, כי הדירות קטנות ויש כאלו שקשה להם לעשות בבית, כאן בקריה לא צריך לעשות בישיבה, כי לאברכים יש סלון גדול לעשות את זה בבית ברוך השם.
- נגיד שחתונה אי אפשר להעתיק, כפי שאמר אחד האדמורים הגדולים שרק בישיבה כאן לא לומדים ואפשר לעצור את אולם הישיבה, אבל שם לומדים וא"א לבטל את הבית מדרש כל לילה, אבל מה עם שבת באווארפן, ושבת שבע ברכות שעולה יותר מחתונה, הרי לא מתחלקים לשני מחותנים, מה עם קידוש, מה עם תגלחת חלאקה.
- תפסתי טרמפ עם האברך היקר הזה, לנסוע איתו לבקר חולים, וביקשתי ממנו שגם יכנס, כי כל אחד מוריד אחד משישים, ושאלתי אותו בן כמה הוא, הוא ענה שמונה עשרה, שאלתי האם כבר אמרת תודה לאבא שלך שהביא אותך לברסלב, אתה בן שמונה עשרה ויש לך כבר אשה ילד משניות וגמרא, והאברך מראה לי על הטיימר, שהוא כבר דיבר היום עשר דקות עם הקב"ה.
- בישיבה בוויליאמסבורג, היה כבר שישים חתונות, ולבחורים בישיבה יש דרייב לעזור כי אמרתי להם שמי שיעזור לחתונה גם יזכה להתחתן מהר, אבל כאן בקריה אני לא יודע אם יהיה מי שיעזור, כרגע יהיה חתונה אחת בקיץ, וכולם יעזרו כי זה חתונה ראשונה בקריה, ויתרגשו לעזור, אני לא יכול לצפות מהבחורים בישיבה קטנה שיעזרו, כי הם צריכים קודם כל לעזור לנקות את הארוחת בוקר אחרי שאכלו.

להקים בית, אני רוצה מוח נקי. אני לא יודע איך אומרים מוח נקי באנגלית, צריך שיהיה מוח נקי.

ושאלו מתי צריך להתחתן, ענה להם, שיש שולחן ערוך וצריך לבדוק שם, ושאל אותם מה עושים בחנוכה, אם יש לכל אחד מנורה, ואם כל אחד מדליק כל יום נר נוסף, וכשענו שכן, אמר להם, הרי אתם עושים ממש כשיטת המהדרין מן המהדרין בשו"ע, וגם את המצות אתם אוכלים בריסקער מצות, אם ככה תסתכלו בשו"ע, ופתחו שו"ע שכתוב 'מצוה על כל אדם שישא אשה בן י"ח, והמקדים לישא בן י"ג מצוה מן המובחר' ואמר להם שהעיקר זה לדבר עם ד', ואפשר להתחתן בגיל שבע עשרה - שמונה עשרה, אבל כל המטרה זה להיות דבוק בד', ולהיות עם מוח נקי.

שאלו האם הייחודיות של ברסלב זה רק לדבר עם ד'? ואמר שזו שאלה טובה מאוד, כי הרבה אנשים אומרים שמתקרבים לברסלב ולא יודעים מה זה ברסלב, ולפעמים מתקרבים הרבה אנשים שהם לא כל כך בריאים, כי בברסלב יש הרבה חיזוק לאנשים שבורים, ושאל אותם אם שמעו על מוהרא"ש, ואמר להם שמוהרא"ש אמר שכשיש מנורה חזקה מאוד מגיעים לשם דבורים, ולכן הרבה אנשים מוזרים מתקרבים לברסלב, ואמר להם שיביאו כמה כרכי ליקוטי מוהר"ן, שכל שתיים יסתכלו יחד, והושיב אותם והתחיל ללמוד איתם ביחד בתוך הספר, ואמר להם, כאן תראו מה הייחודיות של ברסלב, ולמדו בחלק ב' בסימן צ"ג.

ואלו דברי רבינו: שמעתי בשמו שאמר לענין המחלוקת שהיו חולקים עליו, כי אמרו חז"ל [ברכות ו:]: כרום זלות לבני אדם, אלו דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן, ומאי ניהו תפילה, כי בענין התפילה היה מרבה לדבר עם אנשיו, והזהירם מאוד להרבות בתפילה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, כמבואר בספריו הקדושים, ויותר מזה

ואנחנו אמרנו ואוו, איזה צדיק גדול הוא, הוא מדבר עם השם, ורבינו לימד אותנו שגם אנחנו יכולים לדבר עם ד', ולא צריכים להיות אנשי VIP כדי לדבר, והרבי בחידור לימד אותנו שהרה"ק ר' יענקעלע אמר כל פעם שראה שעובר אמבולנס, ד' תרפא את עם ישראל, ולא לימדו אותנו שגם אנחנו יכולים להגיד את זה, וסיפרו לנו שהגאון ר' יהונתן שטייף כשהיה חום, והגיע אויר, הוא אמר, ש'כח אייבעשטער, ואנחנו זוכים כולנו להגיד את זה, וזה לא רק לצדיקים גדולים, כולנו יכולים להגיד תודה להקב"ה על החיים הטובים שלנו, וזה הסוד של השמחה של חסידי ברסלב.

הסביר לנוכחים שחשוב ליתן זמן לדבר עם הבחורים: כי ניגש אלי פעם בחור אחד, שלמד בקעמפ גאולה שהיה קרוב לקעמפ ברסלב לפני ארבע עשרה שנה, ובליל שבת הוא עבר ושמע את הדיבורים שדיברנו לבחורים שיכולים לדבר עם ד', ומאז לא שמע עוד שיעורים, אבל המילים האלו דופקים לו בראש כבר ארבע עשרה שנה, ברוך השם.

שאל אותם, מתי מתחילים אצלכם להתחתן, כשענו גיל 22 ומעלה, שאל למה כל כך צעיר... ואמר שאצל החסידים בגיל הזה עושים כבר חלאקה לילדיהם, ואמר שמשיח חייב לבוא כדי לעשות שלום בין החסידים לליטאים, כי אצל החסידים הבעיה בשידוכים זה אצל הבחורים, אבל אם יש נערה בגיל השידוכים, גם אם הבית שבור ואין כסף וכו', לא צריך כלום, והטלפון לא יפסיק לצלצל, אבל בחור חייב בית טוב וכסף וכו' מסכנים האנשים האלו שמחפשים את זה, ואילו אצל הליטאים יש את הבעיה של הבנות המבוגרות, חייבים שמשוח יזווג ביניהם, מה ההבדל כבר, אם אומרים טשונט או טשולנט, אצלינו אומרים סעודת שבת, ואצלכם אומרים ארוחת שבת, זה הכל אותו דבר, העיקר לעשות שידוכים.

מגיע עכשיו שביעי של פסח, תלכו לפינה ותגידו, רבש"ע אני רוצה להתחתן, אני רוצה

עצה על זה? יש עצה אחת, ללכת לפינה, אף אחד לא יודע למה אתה בפינה, הוא חושב שאתה סתם עובר שם, ובשקט אתה אומר להקב"ה: אני רוצה להיות ירא שמים, אני רוצה לכבד את הוריי, רבש"ע אני משחק הצגה, אני נחשב לבחור טוב אבל אני נכשל בחמורות שבחמורות.

ברסלב לא קשור לחסידות, אם תבואו לאומן תראו שם אלפי ליטאים, ברסלב זה דרך בעבודת השם לכל יהודי ויהודי באשר הוא, לדבר אל ד', אני מגיע ממשפחה חסידית אז אני הולך לבוש חסידי, אני גאה במשפחתי, אבל הלבוש שלי לא קשור לברסלב, רוב האנשים כאן מגיעים מסאטמאר, הלבוש לא קשור לברסלב, ברסלב זה לדבר אל ד'.

אחד שאלו למה רוב האנשים שמתקרבים לראש ישיבה הם חסידים ולא ליטאים, וענה להם, אולי כי אני מדבר בעיקר באידיש, ולכן רוב השומעים הם חסידים, אבל יש המון המון אנשים מישיבות ליטאיות שבוערים ומתלהבים בספרי רבינו, אתם יודעים טוב, שהרבה צדיקים מיוצאי ליטא עשו התבודדות ודיברו אל ד' בשפה שלהם, כמו החפץ חיים זי"ע ועוד, הדרך של לדבר אל ד' מתאים לכל אחד ואחד.

יש המון בחורים שראו קטע אחד בחפץ חיים, שצריך לדבר אל ד', והם מתחברים לזה, אבל רוב הבחורים צריכים לשמוע כמה פעמים ביום שצריך לדבר אל ד', וכאן בברסלב מדברים מזה כל היום.

רבינו אמר לתלמידיו, שכשהם מדברים עם אחרים, הם לא צריכים להגיד שהמקור לדברים הם מרבינו, ואמר להם, מה איכפת לכם אם יהודי יברך ברכת המזון בכוונה ולא ידע שזה מגיע ממני, זה לא סתם פתגם, תלמידי רבינו באמת עשו כך, כי זה היה רצון רבינו, שאנשים יתדבקו אל ד', ולא שיתחברו לברסלב דווקא.

בואו נלמד עכשיו בסימן צ"ז, עוד שמעתי

הרבה לדבר עמנו, וחיזק אותנו בהתחזקות בלי שיעור להרבות בתפילה והתבודדות, ועל כן בני אדם מזלזלין בו ומבזין אותו וחולקין עליו, כי כל עסקו הוא תפילה שהם דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן והבן.

• ולכן אף שיש הרבה דברים טובים בברסלב, בכל זאת העיקר זה תפילה, ובעיקר תפילה אישית, בשפה המדוברת, אין ספק שחייבים להתפלל שחרית מנחה מעריב, אבל כל בעיה שהיו מגיעים לבקש מרבינו, הוא היה אומר, לכו להתפלל על זה, תדברו עם ד' על זה.

• שמעתם פעם על ר' נתן? הוא הסתובב אצל הרבה צדיקים גדולים, וכשהגיע לרבינו והשיח את לבו, אמר לו רבינו, בוא נצא לטייל, ויצאו ורבינו הניח ידיו על כתיפו ואמר לו, ומהיום והלאה זה טוב שתשיח את לבך להקב"ה כפי שמשוחחים עם חבר טוב, ומכאן היה לו עצה לכל העצות, כי אם אתם הולכים לראש ישיבה שלכם ומבקשים עצה לקום מוקדם, הוא יגיד לכם שתלכו לישון מוקדם, אבל מה העצה ללכת לישון מוקדם? ואם תבקשו מהראש ישיבה שלכם עצה להפסיק לצפות דברים אסורים, הוא יגיד לכם לזרוק את הטלפון, אבל מה העצה אם תקנו אחרי זה חדש, יש אנשים שקנו כבר עשרות טלפונים, מקבלים קבלה ושוברים את הטלפון ומבזבזים עוד כמה מאות דולרים וקונים חדש, אבל יש עצה אחת שמועילה לכל הדברים, לדבר אל ד', אומרים להקב"ה: אולי אני נחשב למדן גדול בישיבה, אבל רבש"ע אני חולה, אני שקוע בעבירות, תעזור לי.

• אחת המצוות הקשות ביותר זה כיבוד אב ואם, חושבים שהחברים קודמים, ומתווכחים עם ההורים, ועונים להם ומתחצפים, ואולי בישיבה נחשבים לבחור טוב וחשוב, אני לא יודע כמה דפים הבחור למד בזמן אחד... אבל הראש ישיבה מחזיק ממנו, והוא נחשב בחור טוב, אבל רח"ל להתווכח עם ההורים זה דאורייתא ממש, האם יש לראש ישיבה

אחד שאלו אודות דרך הלימוד, למה אומרים סתם משניות וגמרא, וענה להם, שרבינו אומר את זה, ואמר להם תסבירו לי למה את החומש אתם אומרים בלי להבין, ואמרו שיש בזה קדושה, ואמר להם, בדיוק זה מה שרבינו גילה לנו, שהתיבות הקדושות של הגמרא והמשניות הם כמו תורה שבכתב, ועצם האמירה מהפכת את האדם ואת נשמתו ומקדשת אותו לגמרי, ואמר להם אני מוכן להתווכח איתכם על זה ואין לי בעיה, אבל אני יכול להגיד לכם מהנסיון שלי, אני בהתחלה גם רציתי ראיות לדרך הלימוד וכו', אבל אני יודע מעצמי, ואני יודע מהתלמידים שלי, וברוך השם שיש לי ישיבה כבר כמעט עשרים שנה, והיה לי כל סוגי התלמידים, עם כל סוגי ההתמכרויות, אני אפילו לא יכול להעלות את זה על הפה, חלקם מדובר בהתמכרויות קשות מאוד, שאין דרך לצאת מזה, אפשר לבזבז מאות אלפי דולרים אצל המטפלים ואין לזה פתרון, אבל הם צייתו בתמימות ופשיטות, וגרסו המון משניות וביקשו מהקב"ה, והיום יש להם משפחות יפות בישראל, בהתחלה חשבתי מי אומר שזה באמת כך, אולי אמירת משניות לא באמת עושה משהו, אבל אחרי עשרים שנה של הרבצת תורה, יש לי מאות מקרים המעידים על השינוי הדרסטי שעברו מגירסת משניות.

יש תלמידים בישיבה שנמצאים כעת בכל קצווי תבל, והם מגידי שיעור בדף היומי, והכל התחיל מגירסה, יש בישיבה גם שיעור בגמרא, אבל המון זמן גורסים, ואתם יודעים טוב שיש בחורים טובים, שנחשבים ממש ר' חיים בישיבה שלכם, ויכול לעבור עליהם חול המועד ולא פותחים ספר, אבל כשיש את דרך הלימוד, אפשר ללמוד בכל מצב וזמן, לכן בן אדם שיודע ללמוד, צריך לדעת את שני המהלכים, כמבואר בשיחה ע"ו, גם ללמוד בעיון וגם ללמוד במהירות, יש כאן אברכי כולל שמתעמקים על הבנת הסוגיות הקשות בש"ס, אבל לכל אחד יש גם את דרך הלימוד. ושאל אחד האם רבינו התכוין בלי להבין

בשמו לענין מעלת השיחה בינו לבין קונו, שאמר על תפילות ותחינות ובקשות הסדורות מכבר, כבר יודעין מהן כל המחבלים והמקטרגים, והם אורכים על הדרכים של אלו התפילות, מחמת שהם יודעים מכבר, כמו למשל על הדרך הכבושה, הידוע ומפורסם לכל, שם אורכים רוצחים וגזלנים תמיד, מחמת שיודעים מדרך זה כבר, אבל כשהולכין בנתיב ודרך חדש, שאינו נודע עדיין, שם אינן יודעים לארוב שם כלל, כמו כן לענין הנ"ל, כי השיחה שמדבר אדם עצמו בינו לבין קונו הוא דרך חדש ותפילה חדשה, שהאדם אומרה מליבו מחדש, על כן אין המקטרגים מצויים כל כך לארוב, ואעפ"כ הזהיר אותנו מאוד על אמירת שאר תחינות ובקשות.

אנשים שואלים למה כברסלב אומרים לדבר עם ד', הרי מתפללים שחרית מנחה ומעריב, קודם כל בכלל לא בטוח שמתפללים... ועוד המון פעמים פתאום מוצאים את עצמינו בעושה שלום במרומיו.. סיימו את השמו"ע ושכחו בכלל שמדברים עם ד'. בירושלמי איתא מאחד האמוראים שאמר שהוא מודה לגוף שלו שהוא משתחוה במודים.

אחד שאל את ראש הישיבה, הרי מה שאתם אומרים כאן, זה ממש דברים בסיסים של אידישקייט, אמונה פשוטה ממש, אמר לו ראש הישיבה, בדיוק כך, אנו מדברים דברים הכי פשוטים ובסיסיים, אבל אנחנו חיים עם זה כל היום, כפי שהיה עם הקדושת לוי זי"ע, שהיה חתן אצל מתנגד אחד, ולאחר נישואיו עזב את ביתו ונסע לרבו הקדוש ממעזריטש זי"ע וכשחזר שאלו חמיו מה למדת אצל רבך, אמר לו, למדתי שיש הקב"ה בעולם, ושאלו את השפחה ואף היא אמרה שיש הקב"ה בעולם, ואמר הצדיק, היא אומרת אבל אני חי עם זה.

ב"ה אני מגיע ממשפחה טובה, סבא שלי היה מגדולי הדור, ואצלינו גם דיברו מהשי"ת, אבל כשמתחילים ללמוד את הספרים של רבינו, מתחילים להרגיש שיש הקב"ה בעולם.

תורה, ואז תרגישו הטעם הטוב של משניות. הוציא מהארון את המשניות 'קב ונקי' המיוחד לפסח, ואמר להם כל הספרים שלי שאני לומד במשך השנה אני לא יכול להשתמש בפסח, והראה להם איך השורות מסודרות יפה, וכל כך קל ללמוד בהם, ואמר להם, האברך הזה כאן סיים ארבעים ושש פעמים משניות, והאברך הזה עשרים ושלוש, והאברך הזה שישים וחמש, וגם הוא שישים וחמש, והוא סיים פעמיים, ברוך השם, תראו שזה לא איזה דוב ענק שאי אפשר להשיגו, לומדים כל יום ח"י פרקים, ומסיימים כל חודש ששה סדרי משנה, יום אחד צריך ללמוד י"ט פרקים כדי לסיים, זה לוקח בערך חצי שעה - ארבעים דקות ביום, ואפשר לחלק את זה לשלוש פעמים ביום, כל פעם שש פרקים.

יש לי תלמיד בארץ ישראל שמסיים כל חודש, את כל הש"ס, כמו הגר"א, מסיים גם בבלי וגם ירושלמי, הוא כתב לי עכשיו מכתב שהוא סיים ש"ס בפעם הארבעים, הוא האנציקלופדיה שלי, כשאני בדרכים ולא יודע היכן כתוב משהו אני שואל אותו והוא יודע להגיד לי בדיוק, והוא גורס גמרא, היום הוא כבר מביין הכל, אבל בהתחלה הוא לא הביין, והוא סך הכל בן עשרים וחמש, הרב מ.ג. הוא אומר לי שאנשים חושבים שהוא כבן עזאי, אבל זה ממש לא כך, הוא מדבר עם אשתו כל יום, ויש לו סדר היום, כשהוא התחיל כולם צחקו עליו אבל היום רואים שהוא יודע.

אני מבקש ממכם אל תפסיקו את השיעורים שיש לכם, תמשיכו ללמוד את הארבע דפים בשנה שלומדים בישיבה... אבל תוסיפו עוד שיעור בגירסא, אתם תרגישו טוב עם זה, אתם תרגישו טוב עם עצמכם, לכל אחד יש משניות כיס קטן, אותיות מאירות, וברגע פנוי, או כשנמצאים בדרכים מוציאים משניות וגורסים, מה אתם עושים כשאתם בפקקים? וענו שלומדים גמרא, ואמר להם אולי יש לכם ראש חזק, אבל כל בחור נורמלי לא יכול ללמוד גמרא כשהוא בדרך וכשהוא ממתין

בכלל, או רק ללמוד מהר עם הבנה מלמעלה, וענה להם, שיש ללמוד כפי מה שאתם מרגישים שאתם יכולים ללמוד, אם לא מבינים בכלל, אז תלמדו בלי הבנה בכלל, ובמילא יבין, ואתם יודעים טוב שמכל ישיבה הכי טובה, יש אחוזים גדולים שאחרי שהם יוצאים לעבודה, ובסוף אין להם אפילו שיעור דף היומי, אני לא מדבר על אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות, אלא שומרי תורה ומצוות המיואשים מלימוד תורה, אבל בחור הלומד בישיבה כאן, ומקבל את דרך הלימוד, יש לו דרך ללמוד בכל מצב וזמן, הדרך של רבינו זה דרך לכל אחד להשיג את כל התורה כולה, גם מי שיש לו משפחה שבורה ונפל ממסגרות, וגם מי שאין לו כשרונות וכו'.

שאלו אם היום הוא מביין את מה שלומד, ואמר היום אני מביין טוב את כל ששה סדרי משנה, אחרי שאני אומר את זה כבר עשרים שנה, אבל עזוב אותי, קח את הבן שלי שיושב כאן, אלחנן, הוא בן שמונה עשרה, הוא יודע את כל ששה סדרי משנה בעל פה, אפשר לשאול אותו כל משנה בש"ס, והוא יושב בכולל ולומד דברים בעיון, אבל בזמן הפנוי הוא גורס משניות.

והביא להם שיחות הר"ן ולימד בשיחה ע"ו, ואמר להם, תדעו טוב, שבדברי רבינו אפשר לפלפל על ימין ועל שמאל, אבל מי שרוצה לקבל בפשיטות ולציית, רק ירוויח מזה, ושאלו אם דרך הלימוד זה הדבר החשוב ביותר בברסלב, ואמר להם שזה הדבר השני, הדבר הראשון זה לדבר עם ד', ושאלו כמה זמן לוקח פרק משניות, ואמר להם, בעיון זה לוקח עשרים וחמש דקות, ובגירסה שלש - ארבע דקות, אבל עד שלא תנסו לא תבינו על מה אני מדבר, ושאל אותם האם טעמתם פעם סושי? אני עוד לא, ולכן אין לי מושג איזה טעם יש לזה, אתם לא תוכלו להסביר לי, רק אם אטעם אדע, אני אומר לכם אותו דבר על דרך הלימוד, תלכו הביתה ותפתחו משניות, ותגרסו פרק ראשון בברכות, אני מבטיח לכם שזה לא ינשך אתכם, וזה לא נחשב לביטול

לרופא.

והעיקר שישארו יהודים כשרים, מלמדים את הילדים לאהוב את ד' ואת המצוות.

סיפר להם על ההשתלשלות של קהילה, שפתח קודם ישיבה ולא היה קהילה, ולקח בחורים מהרחוב, בחורים שלא מצאו את מקומם בישיבה, ולימד אותם שיש הקב"ה בעולם, ואחרי זה שזרקו את ילדיו מהמוסדות פתח תלמוד תורה, ולאט לאט נהיה קהילה, וב"ה יש ילדים טובים מאוד במוסדות.

אמר להם: בואו נסכם איך יוצאים מהשיחה כאן, ואמר אחד מהם, להיות שמח, אמר להם, אכן אתה צודק, אבל איך עושים את זה, רבינו אמר, איפה דוד המלך עשה ספר תהלים? בלילה על הכרית שלו, בעת שעשה התבודדות, וצעק, עזרני, הושיעני, כשאתם חוזרים היום הביתה וקוראים קריאת שמע, תדברו אל ד', אצלינו יש קרי"ש האריז"ל שאומרים גם וידוי, ואחרי זה מדברים אל ד', תמשיכו בינתיים לקרוא קר"ש כמו שאתם רגילים, אבל אחרי זה תדברו אל ד', ואמר אחד מהם שהוא גם אומר אשמנו כל יום, אמר להם ראש הישיבה, בקר"ש של האריז"ל זה לא רק אשמנו, זה גם קבלת כל מיתות בי"ד, וגם נהוג אצל חסידי ברסלב להגיד כל יום תיקון חצות, זה גם נקודה חשובה, אבל תזכרו מהדבר הראשון, תפילה והתבודדות, ואחרי זה תתחילו עם פרק משניות אחד ליום, א גוט יו"ט א גוט יו"ט.

• כאן בקהילה כולם מתנהגים כמו הגר"א, בענין שנים מקרא ואחד תרגום, כפי שהמשנ"ב מביא שכן נהג הגר"א, ביום ראשון אומרים עד שני וביום שני עד שלישי וכן הלאה, אצל שאר החסידויות לא עושים כך, ובשמחת תורה אם לא תתן לו ס"ת להקפה הוא יהיה מאוד מאוכזב, ואף שלא סיים אף פעם שנים מקרא ואחד תרגום, בכל זאת הוא מרגיש את עצמו חתן תורה, אולי הוא מרגיש שהוא חתן חסידי, שלא כדאי שיהיה לו קשר עם הכלה... אבל כאן כולם מרגישים כמו חתנים ליטאים בשמחת תורה, יש להם קשר טוב עם התורה.

• אתם רואים האברך כאן, סבא שלו הוא ראש ישיבה גדול בישיבת מיר, הגאון ר' שמואל בירנבוים, יש כאן קהילה יפה ברוך השם, הוא כבר כמה שנים מנסה להסביר לי איך עובד הראש הליטאי... אבא שלו מגיד שיעור גדול ומחדש חידושים נפלאים ומוציא ספרים, יש הרבה ליטאים שהתקרבו לברסלב, והאברך הזה חתן אצל ראש ישיבה ליטאי, סבא שלו הוא הגאון ר' אליקים שלזינגר מלונדון.

• שאלו אותו האם יש לו קהילה בויליאמסבורג, ואמר שהתחילו בויליאמסבורג, ושאלו אם הסיבה שפתחו את הקריה זה בגלל מחירי הדירות, וענה שזה אחד הסיבות, ושאלו מה דרך החינוך כאן, ואמר להם שמחנכים לגדול כיהודי, בשונה ממה שיש אצל יוצאי ליטא, רוב קהילה יוצאת לעבוד אחרי החתונה,

שיחות עם התלמידים אחרי שחרית בחול המועד

אחד המקורבים הכי גדולים שלו, כי הבחור החטיא אחרים, אני מתחנן להקב"ה שימשיך לשמור אותי מאנשים חולים כאלו, ברוך השם הקהילה בריאה ושמורה לחלוטין.

יש מכתבים יפים בעצתו אמונה, למה אתם לא קוראים את זה?

כמה אנחנו צריכים להודות שאנחנו מקורבים לרבינו, יש לנו כזה שמחה וחיות מרבינו, רבינו אומר שמי שאין לו צדיק, עושה את הכל רק בדרך 'כלומר', יש אנשים שהם באמת חידוש, שהולכים להתפלל שחרית מנחה מעריב כבר חמישים שנה והם שמחים, סבא שלי היה חידוש גדול, והוא היה תמיד אומר, תתפללו עלי שאוכל לעבוד את ד' בשמחה, ואם היה מקורב כנראה היה חידוש עוד יותר גדול, אבל ה'המון עם' לא מבינים למה הם צריכים שוב לבדוק את החמץ אחרי חמישים שנה, רבינו נותן לנו שמחה בכל המצוות, וזה משבר 'גיל החמישים', בהתחלה עוד רצים לטישים וכו', ואחרי זה מתחילים לחשוב מה אני עושה כאן בחיים, ונכנסים לדכאון עמוק.

חייבים אמונה מאוד חזקה כדי להמשיך ולעבוד את השם מתוך חיות, בארץ ישראל אומרים 'נמאס לי', רבינו נותן שמחה וחיות בעבודת השם.

בסעודה אמרתי שכל אחד חייב להגיד משהו, או מילתא דבדיחותא או דבר תורה, ואיציק אמר דבר מאוד יפה מהרה"ק ה'אהבת

גדל כאן דור חדש ברוך השם, האברך אומר לי שהילדים ביקשו ממנו אפיקומן, שרוצים עוד ליל הסדר, זה מחמאה גדולה להורים.

ביום שלישי שבוע שעבר אמר לי ר' יואל, שצריך להתחיל להכין עצתו אמונה לפרשת קדושים, שאלתי אותו מה עם אחרי, שבת מוצאי יו"ט, הוא אמר שאין עדיין אפילו מכתב אחד, והרי בחול המועד לא כותבים, ואם יכתבו אחרי יו"ט לא יהיה מתי להדפיס וכו', אמרתי לו, אם אשב כל הלילה הזה, שלישי בלילה, ואכתוב מכתבים לחוברת שלימה, האם יהיה אפשר להוציא, ואמר שהוא יכול לעשות את זה, אבל צריך לדבר עם בית הדפוס, וחזור עם תשובה, שזה אפשרי, ואכן כל הלילה ישבתי, שש שעות, וכתבתי מכתבים, וברוך השם מוכן עצתו אמונה לפרשת אחרי, אחרי יו"ט יש יומיים להכין לקדושים, כי כל שבוע בליל שישי, צריך להיות מוכן החוברת לשבוע הבא.

אם יכול להיות שמישהו יתפוס למי המכתב מיועד, אני מוריד את שם העיר במכתב.

היה פעם מכתב לתלמידה מבית פיגא, שהיא תזרוק את הסמארטפון שהיא מחביאה, והגיעו אנשים עם טענות למה אני מפרסם את המכתב, אני מודה להקב"ה, שברוך השם אין בעיות במוסדות אצלינו, אין אנשים שפוגעים ומחטיאים אחרים, אני מבקש על זה כל יום להקב"ה, כי אני לא יודע מה אני יכול לעשות במקרה כזה, מוהרא"ש זרק בחור שהיה בן

הקודש, יש מבחוץ המון קליפות שמעכבים את האנשים להיכנס שם.

קיבלתי היום מכתב מאברך שכתב לי: מה אשיב לד' כל תגמולוהי עלי, כוס ישועות אשא ובשם ד' אקרא, מה אשיב לד', מה אני יכול לענות ולהשיב תשובה להקב"ה, כשכל תגמולוהי עלי, כשל הדברים הטובים של רבינו אני לוקח לעצמי ואני לא הולך להפצה, כוס ישועות אשא ובשם ד' אקרא, אני אקרא בקול גדול שיש ד' בעולם.

הגיעו כאן הורים של אברכים לחג לקריה, לשהות אצל ילדיהם בחג, הם פשוט יוצאים בהתפעלות, מספרים לי על הנכדים שלהם, כמה שהם מדברים מהקב"ה, והחידוש שהם הגיעו להתפלל כל הדרך עד לבית כנסת כאן בהאשקי, כמה שהם לחמו בהתחלה נגד הישיבה... והיום אמרו לי כמה הם נהנו כאן בתפילה ובהלל, חלקם בהתחלה עשו עלי 'מסירות', והיום כשהם שואבים נחת הכל השתנה.

אחד מקרובי משפחתי ביקש ממני השנה שאביא לו ג' מצות לליל הסדר ממה שאופים כאן, ובשנה שעברה הוא הסכים לאכול את זה רק באחרון של פסח, והוא אומר שאם יש איזה הצעה טובה לדירה כאן, הוא רוצה לבוא לגור כאן, והוא לא בן אדם שידוע להגיד מחמאות, אני אין לי בעיה לחלק מחמאות, אתמול ראה אברך שאני אומר לחתני שאני מאוד אוהב אתו [כמסופר להלן], האברך הזה כמעט התעלף, ר' יצחק המנהל בירושלים אומר לי שמכל הדברים הטובים שלומדים כאן, יש כאן דבר אחד מיוחד שלא לומדים באף מקום וזה כבוד חמיו.

ביום ראשון של פסח בבוקר הגיע אחד האברכים מוקדם כדי לשמוע קצת דיבורים מראש הישיבה, ואחרי זמן ששם לב שהבית המדרש ריק, הוא רואה מהחלון שראש הישיבה לומד בחוץ עם האברכים והבחורים, ועד שהגיע החוצה כבר סיימו ללמוד, למחרת הוא הגיע מאוד מוקדם כדי לא לפספס כלום,

ישראל, שאם לוקחים בשר ועוטפים את זה בכצק, זה נהיה 'קרעפיל', ואם לוקחים בשר ועוטפים בכרוב, זה נהיה 'האלפיצ'עס', ואם לוקחים בשר ועוטפים את זה ב'פעלץ', זה נהיה 'רבי', איציק הגיע לכאן לשמח אותנו, ואני אומר שיש בשר עם בעקיטשע וגרביים לבנות ונבהלים ממה שאמר נגד ברסלב, לכן אני אומר תמיד שלא מומלץ להתווכח ולדבר עם אנשים.

צריך לדעת שיש אדמורי"ם חשובים מאוד, והם באמת יראי השם גדולים לעצמם, אבל אצל הרבה מהם, לחסידים אין כלום מהגדלות של האדמו"ר, הם לא מקבלים כלום ממנו, ואני בטוח שאם היו לומדים ליקוטי מוהר"ן הם היו נותנים הרבה לתלמידים שלהם, פי אלף יותר ממני, אין לי את הכישורים שיש להם, ובמקום זה נכנסים לקטנות הדעת, אם אחד נסע לראש השנה לאומן חייבים להעיף אותו וכו', אנחנו צריכים לעשות הפצה, כמו שרבינו אמר לנו, להניח ביצים בקן, ובסוף משיח יבוא וכולם יוכלו להתקרב לרבינו, צריך לעשות הפצה בכל מקום שאפשר, כמובן שהכי טוב כמה שיותר צעיר, ילדים בני שתים עשרה, ושלש עשרה הכי טוב, אבל אפשר לעשות הפצה גם אצל מבוגרים.

אברך אחד שהוא מגיד שיעור באחד הישיבות, אמר לי, שהוא כבר עשר שנים מקשיב לשיעורים, ולא פספס שיעור אחד, והוא עובר כל יום ליד הישיבה, ולא מסתכל אפילו על הדלת שלא יחשדו בו, והוא מתבייש משאר המגי"ש שגם מקשיבים לשיעורים ומתביישים... זה קטנות הדעת, גם אני עשיתי כך, בתחילת ההתקרבות כשהתחלתי להתפלל בהיכל הקודש, יצאתי מוקדם בשבת בבוקר, ואם מישוהו ראה אותי, עשיתי סיבוב ארוך, ועשיתי את עצמי כאילו אני מסתכל על איזה מודעה, וכשראיתי שאף אחד לא רואה מיד רצתי ונכנסתי לבית כנסת, לא יודע בעצמי ממה פחדתי וממי, קטנות הדעת.

מוהרא"ש היה אומר שבכל בית כנסת היכל

- ראש הישיבה קנה ביו"ט עליה לאיזה אורח כהן, וניגש אליו ושאלו ראש הישיבה האם אתה יודע מי קנה את העליה, ואמר שלא, אמר לו ראש הישיבה, אני קניתי לך את זה, כי אני מאוד אוהב אותך, ראש הישיבה גם קנה שלישי לחתנו, ואמר לו גם כן כך, קניתי לך את העליה כי אני מאוד אוהב אותך, ואמר ראש הישיבה לזה שעלה לוי, מה אתה נבהל, אתה לא תוכל להגיד ככה לחתן שלך? [בחוה"מ בעת שלמדו בסוגיית הונאת דברים, אמר ראש הישיבה שהוא שילם מיד את כל העליות שקנה, ואסור לקנות סתם עליות בלי לשלם, זה בגדר אל תונן].
- שאל את התלמידים מה הטעם שבפסח כולם כל כך שמחים, וענה, כי לפסח כל אחד עוסק משהו בהכנה, כל אחד עזר משהו בבית, ומי שטרח בערב פסח יאכל בפסח.
- ברוך השם שהתפללנו, וברוך השם שדיברנו קצת מרבינו, עכשיו שתיים בצהריים זה לא זמן ללמוד את הדף, אנשים רעבים... נודיע בעז"ה מתי השיעור, א גוט יו"ט.
- וכשראש הישיבה ראה אותו, אמר לו, כבר פספסת הרבה, כי שמעתי מהדיין שאומר, שאצל ראש הישיבה כל רגע אפשר לפספס משהו, כל רגע יש איזה שיחה חדשה, וחייבים להיות קשובים כל הזמן לא לפספס כלום.
- בשנה שעברה בליל הסדר ביקש ר' שמעי' שידוך לאפיקומן, אמר לו ראש הישיבה אי"ה יהיה לך גם ילד עד שנה הבאה, וכולם צחקו, אמר להם, אל תצחקו, הרי זה שנה מעוברת, והוא יכול להתארס ולהתחתן ולהוליד ילד בעז"ה, וכך הווה, ויש לציין שלפני כמה שנים ביקש אחד הבחורים לאפיקומן עשירות, אמר לו ראש הישיבה, אני לא יכול לתת לך ברכה על כסף, אבל אם אתה מוכן להחליף לברכה אחרת, אני מוכן לברך אותך שבשנה הבאה תהיה נשוי עם ילד, והסכים להחליף, וכך הווה.
- אחד האברכים סיפר לראש ישיבה מה ביקשו בניו לאפיקומן, ושאלו ראש הישיבה ומה אישתך ביקשה, כי יש לשמחה ולשאול אותה מה היא רוצה למתנת אפיקומן.

בעת לימוד הגמרא בימי חול המועד

- יש חיזוק ועידוד מרבינו, ואת זה אין באף מקום, כשאברך קם בחמש אחה"צ אין לזה שום קשר לברסלב, זה חסרונות שלו, אבל אם אחרי הכל הוא לוקח את הטלית ותפילין והולך להתפלל, זה כן קשור לברסלב, וזה שהוא הולך לפינה ובוכה להקב"ה על זה שהוא קם מאוחר ומבקש שימחול לו שוב, זה כן מגיע מברסלב.
- הימים הטובים הם כמו תחנות טעינה של טסלה, כל יהודי עובר קשיים, ככה רבינו אומר, וצריך מזמן לזמן להטעין, קודם יש לנו נס שיש לנו את שבת קודש, מתנה משמים, דהרי אם היה לנו סתם יום חופשי מהעבודה, היינו ביום זה מסדרים את כל הסידורים, והקב"ה נתן לנו מתנה כשאמר לנו לשבות ממלאכה, וככה אנחנו יכולים לשאוב כוחות הנפש מקדושת שבת, לעוד שבוע.
- אחרי זה יש לנו את ימי החג, בכל תקופה יש שוב חג, ככה אנחנו מטעינים את עצמינו, אברך אחד הגיע אלי עם דמעות בעיניים, שרק לא יסתיים היו"ט, הוא לא רוצה להתעורר מהחלום הטוב הזה, הוא יושב עם ילדיו עם משניות וגמרא, והאמת שאפשר להמשיך את הימים טובים, כשנמשיך לשבת עם הילדים ונמשיך ללימוד משניות וגמרא.
- אני רוצה להראות לכם דבר מעניין, תראו את הילד הזה, הוא בן עשר, וסיים חצי ש"ס, אתמול בסיום הש"ס, לא רציתי לדבר, ואמרתי 'שוין', והתכוונתי להגיד, שהיה כאן אחד שהיה לו טענות, שהתוכנית הלימודית בתלמוד לא מספקת אותו, ומישהו אחר היה לו טענות שהבן שלו קם מאוחר, אפילו שהוא לומד כאן מגיל ילדות וחשב שהוא בוודאי יגדל לבחור חשוב מאוד ויקום לפנות בוקר ללמוד, לא רציתי לענות אתמול ברבים על זה, אבל אני יכול להגיד לכם דבר אחד, בעיות ברוך השם יש בכל מקום, אבל כאן
- אני מוכן לקחת על עצמי את הבעיות של הילדים שלכם, כי חכם אחד אמר שכל אחד חייב שלש דברים כדי לחיות: אויר, מים, ומישהו לזרוק עליו את האשמה על כל הצרות והבעיות שיש לו, אחד מפיל על אביו, אחד על המלמד, אחד על אשתו, ככה אנשים נראים בלי צדיק, אני מוכן לקחת את האשמה, אבל האמת היא שכל אחד יש לו בעיות וחסרונות ומעלות וכו', אבל רבינו אומר לנו שאחרי הכל תלכו הביתה ותדברו יפה לאשה, ותפתחו משניות ותלמדו פרק.
- אם הוא בעל תשובה לא יאמר לו זכור מעשיך הראשונים, בברסלב אמרו שהכוונה גם לעצמינו, אם חטאנו ועשינו תשובה, לא להזכיר כל הזמן את החטאים ולהשפיל את עצמינו בעינינו.
- אם היה בן גרים לא יאמר לו זכור מעשה אבותיך, בליל הסדר אמרתי לילדים שלי, שלאחרונה נכנסו כאן למוסדות, משפחה שהתקרבה לעם ד', ואמרתי לילדים שאנחנו בדיוק כמוהם, מתחילה עובדי עבודה זרה

ולהתנצל, והוא בשל, ממשיך בטענות, אני לא רוצה לצאת אדם רע, אני אסביר לה שלא התכוונתי, ואמרתי לו אל תסביר כלום, אתה לא אדם רע, גם בן אדם טוב אומר בטעות מילה לא במקום ואומר סליחה.

הגמרא אומרת לעולם יהא זהיר שהתבואה תהא מצויה בתוך ביתו, אני רוצה להגיד לכם אברכים, אני שומע שלפעמים אומרים בבית, כעת אין אפשרות לקנות אוכל, אסור שיהיה דבר כזה, אני גם עברתי תקופות קשות, כשפתחתי את המוסד, לא היה לי פרוטה אחת, לא קיבלתי משכורת שנים, אבל לא היה דבר כזה שלאשתי לא יהיה כסף לקנות אוכל, אני לא מדבר על לוקסוס ודברים מיותרים שאני רוצה.. אלא על הדברים שצריך בבית, ואם האברך שואל מהיכן לקחת את זה, התשובה היא שיחפש דרכים, שילך הפצה, או שילך לאסוף כסף, או שימכור את התפילין של ר"ת, ויניח בבית כנסת תפילין של חברו, ואם היא מסכימה שיביא מבית התבשיל, ואם לא, שילך להשיג לה כסף, מעניין שמשקפיים הוא קונה לעצמו כל שנה ויודע להשיג על זה כסף.

האברך הזה שקונה לעצמו יין כל שבוע, והוא לא נותן כסף לאשתו הוא פשוט שיכור, כי לא יקרה כלום אם יעשה קידוש על קפה, חייבים לתת כסף לאשה לצרכי הבית, כל מה שקשור אליך אישית, תחסוך, אבל מה שצריך לאשתך בבית, תביא לה שפע גדול, אשתך לא צריכה בשר בקר, וקוקה קולה קר, היא צריכה חלות דגים וסלטים, ושאר הדברים תחסוך, ולא יקרה כלום אם במרק יהיה רק כנפיים, כי בשבילה זה טוב, וכל מה שאתה מחבב אתה יכול לחסוך, כשבחורים עולים אלי בשבת אני נותן להם דבר שלא עולה הרבה כסף כמו פופקורן, אחרי זה יגידו שהבחורים קיבלו בטיש שיריים פופקורן...

במקום לאכול את כל האוכל הסיני תתנו לאשה כסף לצרכי הבית, אם משיח לא יבוא בקרוב ונלך לגלות לגור בסין, תרצו לאכול

היו אבותינו ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו יתברך שמו.

• בדף שאנחנו לומדים היום יש מלא מימרות בספר המידות, יש כאן מימרא של רב נחמן בר יצחק, הרבי מלובלין זי"ע היה אומר, 'שהיצר הרע לא מסוגל לראות יהודי לומד גמרא, וביותר ברגע שיהודי לומד מימרא של רב נחמן בר יצחק, אז עושה הבעל דבר כל שביכלתו שהיהודי לא ילמד את זה', ראיתי שהוציאו ספר עם כל המימרות של רב נחמן בר יצחק.

• הגמרא אומרת שבארץ ישראל היו זהירים לא להלכין פני חבריהם, ידוע שכשרבינו אומר 'ארץ ישראל' הכוונה לאנשים שחיים באמונה, שאנשים שיש להם אמונה נזהרים לא לבייש אנשים אחרים, וכעין זה אמר הרה"ק מסאטמאר, על מה שבני ארץ ישראל אומרים בליל הסדר השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל, שהכוונה היא שבשנה הבאה יהיה לנו אמונה חזקה וברורה יותר.

• למדנו היום על שערי דמעות לא ננעלו, ושאל הרה"ק מראפשיץ זי"ע למה צריך בכלל שערים, אם השער הזה לא ננעל אף פעם, וענה, שנועלים את השערים האלו, כשההורים בוכים כשבנם התקרב לצדיק, ואז הקב"ה סוגר את השער ולא מקבל את הדמעות האלו.

• למדנו היום איתתך גוצא גחון ולחיש לה, אם אשתך נמוכה, תתכופף אליה, והכוונה גם אם היא נמוכה בדעת, תתכופף ותקשיב לה, אבל לא חייבים לציית וללכת אחרי כל דבריה, כפי שהגמרא אומרת, אבל ח"ו לפגוע באשה, וח"ו להתווכח, השבוע ישבתי עם זוג משך שלש שעות, והבעל מסביר כל מילה שהוא אמר שלא התכוון לפגוע בה וכו', אשה אומרת את הדברים בפירוש, מה אתה מתווכח ומסביר, תתנצל ותגיד סליחה, אין לי כח לשמוע את הדרשות שלך ואת ההסברים, אמרת משהו שפגע בי, גם אם לא התכוונת לכך, אל תסביר ואל תתווכח, פשוט תגיד מילה אחת: סליחה, היא כל כך צודקת, כל בן אדם יכול לטעות

שרבינו אומר שכשבן אדם מתבונן על מסירות נפש, הוא יכול להגיע להתפשטות הגשמיות ולהסתלק מהעולם, לכן הרבה צדיקים היו מניחים שומרים, בעת קריאת שמע, שיעירו אותם שלא ילכו לגמרי מהעולם הזה.

הדרך עלך פרק הזהב, למדנו עכשיו על ויהי עניים בני ביתך, אנשים לא יודעים שהצדקה הגדולה ביותר, זה לעזור ליהודי עם פרנסה, כי אתה לא יכול לתת לו כל יום כסף להוצאות חייו, אבל אם תסדר לו פרנסה תוכל לתת לו הוצאות לכל יום, ואני מאוד נהנה שהאברכים עוזרים כאן אחד לשני, ולוקחים אברכים אנ"ש לעבודות, ולא לוקחים את הגויים אפילו שהם יותר זולים, אתמול הייתי אצל מישהו והוא אומר לי שבמרפסת הזה הוא לקח גוי שיבנה לו את זה והוא הרוויח עשר אלף דולר, עלה לו רק חמש אלף דולר, ואילו השכן בנה אצל שבתי ושילם לו חמש עשרה אלף דולר, ואני עושה איתו חשבון כמה עלו הפועלים הגויים וכמה עלו המוצרים, ופתאום הוא רואה ששכח שעלה לו עוד תשע אלף דולר מוצרי הבניה, והוא הרוויח רק אלף דולר שהוא לא לקח את שבתי, פשוט לקחתי לו את השמחת יו"ט... הוא כבר שנה שלימה מסתובב שהוא הרוויח עשר אלף דולר, וכבר נתן צדקה על החשבון...

בנוגע לבשר, שני ההכשרים של סאטמאר הם הכשרים מהודרים, ובכל אחד יש מעלות מיוחדות שיש רק אצלם, באחד ההכשרים יש מעלה ששם מותר לכל אחד להעיר ולעורר אם רואה ענין שצריך לתקן, כפי שהתקין הרה"ק מסאטמאר שכל אחד יעורר אם רואה דבר הצריך תיקון, לפני שנתיים נפטר הרב המכשיר, הרב וואלדמאן זצ"ל, היה תלמיד חכם מופלג מאוד, ובאחד ההכשרים יש מעלה שהשוחטים נוסעים לשחיטה יחד עם בני ביתם ונוזהרים בקדושה.

פחד פחדים מה שיש היום בנושאים אלו, יהודים עושים שותפות עם גויים על מסעדות, לכן אני כל כך רוצה שהדיין וחברי הכולל

אוכל אמריקאי, כמו קטשופ וכו', תפסיקו להוציא כסף על סיגריות, ולקנות כוסות קפה בתחנת דלק, ולקנות סנדויץ בחנות, תעשו קפה בבית, ותעשו סנדויץ בבית, ותתנו לאשה לנשום ולחיות את חייה, תנאי קודם למעשה, למי שרוצה לגור כאן בבית, זה שיהיה לכם שלום בית, מי שאין לו שלום בית אסור לו לגור כאן.

אנשים אמרו לי שמתביישים במכתב שכתוב בעצתו אמונה לאחד שגר בקרית ברסלב, ואשתו מחללת שבת, ואמרתי להם שכתבתי קרית ברסלב כי אני לא רוצה שיתביישו אנשי שלומינו בויליאמסבורג... תסתכלו בלשון שכתוב שם בעצתו אמונה, 'אם זה כבר אוחז בחילול שבת, אשתך משתמשת עם הטלפון שלה בשבת קודש רחמנא ליצלן, אז זה כבר מר מאוד, אתה צריך לעשות הכל כדי להציל את הבית שלך תן לה רק מילים טובות'. אני לא יכול לספר לכם הכל, אבל אחרי שהוא עשה מה שכתוב במכתב, הוא כבר כתב לי שהכל השתנה לטובה בבית, אני יכול להגיד לכם שגם אלו שעורכים את המכתבים, לא רואים את שם האברך שקיבל את המכתב, אבל עם המון סבלנות אפשר להציל את המקרים הגרועים ביותר.

אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעשרו, בדגל מחנה אפרים יש על זה ווארט יפה, נשייכו הוא לשון שכחה, כי נשני אלוקים, לפעמים יש לבן אדם ירידה, הוא שוכח מהקב"ה, אבל הירידות הן לצורך עליות, וזהו אוקירו לנשייכו, יש לייקר את השכחה, וכך יצליחו להתעשר, ויהיה ירידה לצורך עליות גדולות.

למדנו היום בגמרא על גדולת אמירת תחנון, שאשתו של ר' אליעזר לא נתנה לו ליפול על אפיו שלא ימות אחיה רבן גמליאל, אתם זוכרים שבנו של מוהרא"ש היה דופק לעורר את אביו כשהאריך יותר מדי בתחנון, אני לא יודע בוודאות מה היה הסיבה, אם בגלל שלא יענשו אלו שפגעו בו, כמו שהיה כאן עם ר' אליעזר, או יכול להיות שהסיבה היא, כפי

ממש, צריך לפתוח חברת שומרים על הגנבים האלו, שלא משלמים את השכר לעובדים, הם מחתנים באולמות יוקרה ולא משלמים, כי עושים לעצמם חשבון, אם אפשר לדחות הם דוחים, ורק מה שחייבים לשלם משלמים, או שניגשים לבעלי המלאכה ואומרים להם, אם אתה רוצה את הכסף עכשיו תעשה לי חמישים אחוז הנחה, זה גניבה לכל דבר, הוא עבד אצלך, תשלם לו, ג-ג-ב, שומרים !!!

יש מנהלי מוסדות שעושים אותו דבר, חייבים הרבה כסף למלמדים, ואז מגיע אברך חדש לנהל את המוסד, ואומר למלמדים שמאיימים ללכת למקום אחר, מה שהיה היה, מעכשיו אני מתחיל לשלם, זה גניבה ממש, הוא עבד אצלך תשלם לו, ב"ה שאנחנו לא עושים את הגניבה הזאת, אנחנו אומרים רשמית למלמדים, שאין לנו כסף, אבל כל פרוטה שנכנסת למוסד נותנים מיד למלמדים, תשאלו את מנהל המוסד, אין כזה דבר שישאר כסף לילה אחד בחשבון בנק, אם יש כסף מיד נותנים את זה.

ניגש אלי אברך שמישהו חייב לו המון כסף והוא ממש רוצה להרוג אותו, כמה שביקש ממנו את הכסף הוא מתעלם, אמרתי לו שיש רק דרך אחת, לבקש יפה ושוב יפה, לעבור אליו ולדבר איתו, ולהזכיר לו בהודעות יפות עם ישוב הדעת וסבלנות, בלי צעקות ובלי לפגוע בו, ובסוף תקבלו את כל הכסף בחזרה, ואין ספק שתפילה מסייעת לזה, לבקש מהקב"ה על כך.

מי שיש לו עסק ולא יכול לשלם לעובדים שלו, צריך להגיד להם את האמת, אבל מי שיש לו כסף חייב לשלם, ברגע שנכנס כסף שישלם למי שהוא יכול, בקיץ נכנס אצלנו הרבה יותר כסף, ומהנהלה רצו לשים את הכסף בצד לחודש שבט שאז הקופה ריקה, ואמרתי להם שחייבים לשלם לעובדים, מישהו הגיע ותיקן את הגג ומישהו עשה עבודה אחרת, חייבים לשלם להם, בלי חשבונות עכשיו מה יותר משתלם למוסד, אותו דבר זה בחיים

יתנו כאן את ההכשר, כי הם מקבלים משכורת מהקהילה ולא מהחנות, צריך עדיין להביא בשר מהכשרים אחרים כי יש כאן הרבה אנשים מהאיזור שיקנו רק הכשרים אחרים, אף שיש כאן באיזור אנשים שלא נכנסים כלל לקנות בחנות כי זה ברסלב...

- אסור ללכת הפצה למקומות שקורעים את ספרי רבינו, אולי כרטיסים אפשר להניח שם, כי לא יקרה כלום אם יקרעו, אבל במקומות שזה מפריע להם, לא כדאי ללכת שם.
- יש שני חלקים בכשרות, יש חלק אחד ביצור דברים, ויש השגחה, להשגיח שבמסעדה זו מביאים רק מההכשר הזו והזו.
- האברכים הבטיחו לי שאחרי פסח יהיה אפשר להקים בית השחיטה, זה לא דבר מורכב, זה רק עולה הרבה כסף, ידועים דברי רבינו ששוחט שאינו שוחט כראוי הוא רוצח ממש.
- צריך שוחטים יראי שמים, שהולכים למקווה, ומדברים אל השי"ת, והם חיים בשלום בבית, אפשר להתחיל עם עופות ועם הזמן להמשיך עם בהמות, לא חייבים לקנות את זה, אבל אין ספק שברגע שיהיה בשר שחיטה מברסלב, לא אגע בבשר אחר.
- מגיע עכשיו פרק איזהו נשך, חמש עשרה דף, אולי ילמדו להיזהר מאיסור ריבית, יש הרבה שאלות, היום עם כרטיסי אשראי וכו', בכרטיסי המזון 'פוד סטעמפס' אפשר להגיע לריבית דאורייתא כמבואר בעמק התשובה, בעז"ה נתחיל מחר ללמוד איזהו נשך.
- היום למדנו על לאו של לא תעשוק שכר שכיר, שזה גניבה ממש, לעבור עליו בשני לאוין, או בשלשה לאוין, אנשים רואים איזה גוי גנב תפוח מחנות, ורצים אחריו ושוברים לו את ראשו וצועקים לו גנב, ומעניין שלא צועקים גנב על הגנבים היפים, די שיינע אידן, שלא משלמים את השכר לעובדים, אלו שלוקחים בעלי מלאכה לעבודה, ולא משלמים להם, ודוחים אותם בלך ושוב, ונחשבים לבעלי בתים נכבדים, זה גניבה

משני מקומות, כמובן שכן, חוץ אם כותבים בפירוש שלא לקחת משני מקומות, והאמת היא שלמשפחה גדולה זה לא מספיק שני מקומות... אני לא לקחתי מהקימחא כאן בקריה, כי קיבלתי בעיר, משני הארגונים, ואני אמרתי לאשתי שלא לקחת, כי אנחנו לא עניים, והיא התקשרה לשאול את אבא שלי שיפסוק אם מותר, והוא כל כך צעק עליה שאנחנו חייבים לקחת, וזה לא מיועד לעניים דווקא... אם הרב פוסק צריך לציית, וברוך השם הכל נגמר באמצע החג, והיינו צריכים לקנות עוד, על אף שקנינו בשר לפני יו"ט בכמה אלפי דולר, ברוך השם.

אני רוצה לספר לכן דבר אישי שקרה לי עיו"ט, ליבי דופק על זה, ואיני מוצא מנוח לנפשי, קיבלתי בדואר תלוש של אלף דולר לבשר, והגיע כתוב על התלוש, קומה שבע וכל הפרטים שלי, אבל היה כתוב משפחה אחרת, והתקשרנו אליהם, ושלחו חדש, עם אותה טעות, כל הפרטים של הקומה שלי ותיבת הדואר שלי, אבל משפחה אחרת, והבינו שיש טעות וקנינו בזה בשר, ואחרי שקנינו אומר השכן מקומה ראשונה, שנקרא בשם משפחה זו, שמעניין שלא קיבל את התלוש, ואמרתי לאשתי שמיד תלך ותשלם להם אלף דולר במזומן, והם לא רצו לקחת, כי כל הפרטים היו שלי חוץ מהשם משפחה, ואמרתי לאשתי שאני לא מוכן לנוסע לקריה לחג, עד שאני משלם להם את הכסף, אני לא מוכן לבוא שוב לגלגול, בגלל בשר של אלף דולר, בסוף הגענו לפשרה והם הסכימו לקחת רק חמש מאות דולר, ממש אין לי מנוחה מזה, אני מקווה אחרי החג לדבר עם הנהלת הארגון של התלושים שיסבירו בדיוק מה הם התכוונו.

ברוך השם חילקו כאן בקריה המון כסף לקימחא דפיסחא, גם החלוקה שחילקנו מלאופר, הבית התבשיל כאן שילם להם כעשרים וחמש אלף דולר, כדי שיחלקו לאנשי שלומינו, אכן יש אברכים שלא השתמשו בכל השוברים, אבל יש אברכים שסיימו הכל

הפרטיים, אנשים מקבלים פעם בשנה כסף מהחזרת מיסים, ושמים את זה בצד, ולא משלמים את מה שחייבים לאחרים, נשארים חייבים בחנויות, זה עבירה גדולה, חייבים לקחת את הכסף ולשלם מה שחייבים.

- אנשים לא יודעים שיש הרבה שאלות של ריבית, חברי הכולל אולי לא יודעים את השאלות הסבוכות האלו, הם יודעים הלכות ברכות, מתי עושים עוד ברכה על קפה אם יצאו מההיכל ונכנסו שוב... אבל אלו שיוצאים לעבוד פתאום רואים שצץ להם כל מיני שאלות.

- אברכים אתם צריכים לדעת, שלא עושים כסף מגניבות, ולא עושים כסף מריבית, מפסידים מכל הדברים האלו, וכל הנוכלויות, בהתחלה כשבנו את הקריה, נתתי הלוואה כסף למי שבנה את הבניינים, ונתתי לו במזומן מאתיים אלף דולר, והוא לא היה צריך את הכסף הזה אז, ומכר את זה בעשר אחוז, ועשה עשרים אלף דולר ורצה לתת את זה לקהילה, ואמרתי לו שילך לשאול רב, אם מותר לנו לקחת את זה, צריך מאוד להיזהר בדברים אלו.

- עכשיו הולכים לקרוע את הים, נתפלל שלא נצטרך להגיע לכל ההיתרים המפוקפקים האלו, צריך לבדוק טוב מה עושים עם כל הכרטיסים האלו שמקבלים עכשיו לקמחא דפסחא אם מותר למכור את זה בכסף מזומן, לבד מהשאלה של גניבה שיכול להיות, כי התורם לא רוצה שיעשו מזה כסף, יש כאן גם שאלה של ריבית.

- אברכים שאלו אם מותר להם לקחת שוברים שחילקו על הנעליים, כי אולי אינו נחשב לנצרך, התשובה היא, שכל עוד שיש שאלה, התשובה היא שמותר, כי מי שלא צריך, אין לו שאלה בכלל, והוא לא מגיע לקחת, רק מי שיש לו קשיים פה ושם הוא יש לו שאלה, ובשבילו מיועד השוברים האלו שיהיה לו בריווח.

- אתה שואל אם מותר לקחת קמחא דפסחא

שנים...

• ביו"ט שביעי של פסח אתפלל כל התפילות בעז"ה כאן, כי מאוד חם וקשה ללכת למרחקים, רק בלילה נלך לשירת הים, לאשר בנחל, שגם האנשים שגרים שם יוכלו להשתתף.

לפני יו"ט, אלו שאוכלים בבית כל הסעודות, רק הדגים לבד עולה הרבה כסף, יש אברכים שפחדו לקנות מה שלא צריך, וקנו רק זוג אחד של גרביים, זה ממש לא נכון, כי לפני פסח קונים בגדים לכל עונת הקיץ, אז קונים גרביים לכל הקיץ, אבל לא צריך לחיות על חשבון הקהילה, ולקנות עכשיו גרביים לכמה
